

Felvidéki Híradó.

Közművelődési-, szépirodalmi-, ipar-, kereskedelmi- és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK: **MINDEN VASÁRNAP.**

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRA: Égész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.</p>	<p>Felélő szerkesztő: Fehér János. Főmunkatárs: Révész Lajos. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivataltalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők. Lapunk számára kir. utasokat elfogad a Hoster ügyvédség és a Mész. Távir. Irod. Irtódi Irodája Budapest, Gránátos-u. 1.</p>	<p>Kiadóhivatal a Magyar Nyomda 100 szög 2 frt., esztől minden megkezdett szász szónál 50 krral több.</p>	<p>HIVATALOS HIRDETESEK DÍJA 100 szög 2 frt., esztől minden megkezdett szász szónál 50 krral több.</p>
---	---	---	--

Március 15.

Sajnátságos összjátásza a véletlennek, hogy midőn a föld és növényei a tavaszra készülnek, mi, ebben a hazában a szabadság ünnepére tesszük meg a megfelelő előkészületeket.

Pár nap múlva eljő a szabadság nagy napja, hogy megakassza rövid időre ama szüntelen forgó kereket, melynek neve: az élet egyformasága, a mindennapi gond. Eljő a nap, mely bennünket a középkorból az új korbá átvezetett, hogy elterelje a legközségesebben gondolkodó ember gondolatait is a köznapi élet kaoszából, hogy rabok többé nem leszünk.

Március 15-ike egy nyugó pont, az elmékedés, a magabizáltság napja, melyben egy egész nemzet gondolata találkozik.

Emléke elől lehetetlen kitérni. A megelhetés gondjától fűzött, avagy a nemzetiségi eszmék mániájába sülyedt ember is, lehetetlen, hogy felül ne emelkedjék a megszokott gondolatokon s meg ne ragadják őt a mult diadalra jutott nagy eszméi, egy nap története, mely mindnyájunknak meghozta a rég vált általános szabadságot. Lehetetlen, hogy ezen íhletett pillanatban fel ne ébredjen bennünk a kegyelet érzete. Hisz az eszmék, melyek e nap emlékéhez fűződnek, még mindig életképesek, még mindig beleillenek az életviszonyok keretébe és fellobban tőlük a lelkesedés, felmelegszik a vér, hevesebben dobog a szív.

A kegyelet és a lelkesedés e karakterisztikuma és egyedüli magyarázata az ember minden néven nevezendő ünnepének. Ez teszi az ünnepet ünnepé, és a mely napon a nemzet lelkét uralkítja, az a nap nem közönséges, nem olyan, mint a többi.

Kinek kellene magyarázni napjainkban, hogy reánk nézve március tizenötödike nagy eszmék diadalra jutásának napja? És ki ne értené meg azt, hogy ezekért az eszmékért ma is lelkesülünk? Ki morzsolná le e napot is úgy, mint a többi, a nélkül, hogy eszébe jutna, hogy március tizenötödike a küszöbön van?

A ki átérzi, átéri e nap jelentőségét, az ezen napon ünnepelni fog, ha csak tüntetésképen a velünk való szolidaritásnak készakarva való negligálásából vissza nem húzódik.

Épen azért, még nemzetiségi vidékeken is arra kell törekednünk, hogy a nemzet ünnepe külsőleg is kifejezésre jusson, hogy ne csak az intelligens magyar elemnek, hanem a nem magyar nyelvű polgároknak

is megadassék az alkalom velünk lekésülni s irántunk táplált rokonszenyünknek kifejezést adhatni. Még kell adni e napnak az általános népünnep jellegét, mert neki talán legtöbbit épen e nép köszönhet.

Március tizenötödikének kultusza évről évre nagyobbodik dimenziókban. Ott a hol éveikkel ezeltől csak e kaszinókra szorított az ünnepély, ma sokhelyütt nyilvános népünnepé lett, s a népek jól esik, hogy évenként legalábbegyszer együtt érezhet azokkal, kiket egyébként egyszerű világnézelete magasabb, megközelíthetlen lényeknek tekint.

Nem hisszük, hogy a felvidék több városában nem készült volna még el a talaj, a nyilvános népünnepélyek megtartásához! Nem gondoljuk azt sem, hogy vidékünkön is, ne volnának számosan az értelmebb néposztályból olyanok, kik szívesen, és meggyőződésük szerint tudnának részt venni az intelligencia ünnepében.

Hiszen végtére is el kell jönni azon időnek, mely véget vet a bizonytalanságnak, a kétszínűködésnek, melyben most értelmesebb iparosaink közül nem egy lebeg Mahomed koporsójaként — ég és föld között! Végére elvárhatjuk azoktól, a kik az intelligenciára utalják, hogy szint valjanak! Ne féljenek, a színvallás nem fog ártalmukra lenni! A magyar közönség nem hagyja őket cserben. Mi a magunk embereit ép úgy megtudjuk becsülni, mint odaát abban a népboldogító táborban megmegbecsülik.

Ahhoz azonban, hogy az itt kifejezett nézetek valahára megvalósulhassanak, mindenesetre az kívánatik, hogy a közömbösség, az egyéni hiúság, tőlünk mindenkörön távol tartassék. Dolgozzunk lázasan, míg nappal vagyon, míg a béke napja tart. Ápoljuk a haza lakói közt a békés egyelértés és szeretet érzelméit a márciusi népünnepnek felhasználásával is. — Érezzem mindenki szíve együttlét, egyért; s a nyelv különbözősége ne legyen gát a közlekedni akaró szívek között. Mert itt a mint együtt kell élnünk, úgy együtt is kell meghalunkunk. — Így fogva fel hazafias miszsióznak, a magyarok Istene erőssé és hatalmassá teszi ezt a hazát; az ő karja megvédi s megáldja ennek népét a jövő ezredekre is!

**Kedves Barátaink!
Tisztelt Polgártársak!**

Az országgyűlésnek megítélt bizalma és királyunknak kegyessége arra méltatott, hogy az állami főzamszék elnökévé neveztettem ki.

Ezen megtisztelő kiténtetés feletti örömfömet zavarja az, hogy a szucsányi kerülettől, melyet annyi évig volt szerencsem képviselni, meg kell válnom, mert a főzamszék elnöksége, oly magasan a pártok felett álló hivatal, hogy az a képviselőséggel összeférhetlen.

De ugyancsak a hivatal fontossága nem engedi, hogy most hivatalba lépésem első idejében Budapestről, ha csak rövid időre is, távozzam.

Igy tehát személyesen nem jöhetek el Önök közé búcsú és köszönetem kifejezésére, de engedjék meg, hogy addig is, míg ezt tehetem, ez uton néhány őszinte szóval forduljak önökhöz, kifejezve hálmat azon tartós szeretet és bizalomért, melyet irányomban minden alkalommal kimutálni kegyesek voltak.

Egymás után négy ízben tisztelt meg a szucsányi kerület többsége azzal, hogy képviselővé választott.

Ezen idő alatt nem találkozhattunk annyiszor, mint azt magam is óhajtottam volna, de a jó baráti viszony közöttünk nem csak nem lazult, hanem erősbödött.

Midőn önök ezeltől tizenkét évvel, a képviselőlétséggel elfogadására felszólítottak, azon szavakkal tettek azt, hogy charta biancát adnak kezembe, megbizva abban, hogy mindig becsületes lelkiismeretem szerint fogok eljárni az ország ügyeiben. Ezen nemeselekü bizalmukkal vissza nem élték; képviselői működésomban mindig azt tartottam szem előtt, hogy becsületesök is úgy érdemelhetem ki leginkább, ha minden mellékerdektől és befolyástól menten tisztán legjobb meggyőződésem szerint igyekszem megtenni azt, mit a hazára, mit a magyar államra nézve a legűdvösebbnek a legcélszerűbbnek tartok.

Ismeteltem volt alkalom programmbeszédekemben kifejezni nézeteimet az időnkint felmerült fontosabb kérdésekről. Azoktól, a kiket e programmbeszédekemben mondtam, nem volt okom eltérni soha, s meggyugtatásomra szolgál az a tudat, hogy minden újabb választásnál ismét együtt találtam a kerület lelkes választó közönségét, a mely velem együtt mindenképp fölé helyezte a magyar államügyek szentségét.

Gyakran nehéz kérdések előtt állottunk, s ha magamtartása az országgyűlésen nem is találkozott minden egyes választótársam nevével, az sohasem zavarta az egyetértést közöttünk, mert kölcsönösen tiszteltük egymásnak meggyőződését, s mert önök kegyesen bíralva meg eljárásomat, átértették, hogy magamtartásában csak a közös iránti érdeklődés vezet. Bizséken mondhatom, hogy hosszú együttlétünk alatt barátságunk, kölcsönös bizalmunk nem csak nem lazult, hanem erősbödött, és így annál rozsbább esik, hogy annyi idő után egymástól megkell válnunk.

Vigasztal azonban némileg azon remény, hogy teljesíteni fogjak azt a kéremet, hogy barátságukat s szeretetüket irányomban a jövőben a változott viszonyok mellett is tartsák meg.

Azt az együttérzést, azt az együtt lelkesedést, mely minket összefűzött, most megszakítanom fáj; de meggyugtat az a tudat, hogy azon állásban, melyet betölteni hivatalom vagyok, szintén nem csekély fontosságú feladatok várnak reám. Az államháztartásnak ellenőrzése nézetem szerint, oly kiváló teendő, a mely lényege-

sen hozzájárulhat az ország erősbödésének és fejlődésének előmozdításához s ha ezental nem is fogok részt vehetni a politikai és pártélet edző és esetleg hirtnevet szerző küzdelmében; részem lesz mégis mindnyájunk azen munkájában, hogy az ország anyagi erejét fenntartani és előmozdítani igyekezzünk.

S ezen munkában is erőt fogok méríteni azon emlékekből, melyek engem a szucsányi választó kerülethez fűznek; erőt fogok méríteni azon tudatból, hogy eddig személyes működésemet és tevékenységemet is mindig érdememen felül méltányolni sziveskedtek, a miből azt a meggyőződést merítem, hogy a becsületesen, lelkiismeretesen teljesített kötelesség mindig megtalálja jutalmát polgártársai bizalmában és elismerésében.

Kérem önöket, hogy valamint én nem felejtsem el az együtt töltött napokat, úgy önök is emlékezzenek meg szívesen volt képviselőjükről és tartsák meg nagyra-becsült barátságukat számomra a jövőben is.

Kelt Budapestben 1893. évi márczius hó 8-án.
Rakovszky István.

Lapszemle.

Tudva levő dolog, hogy az Amerikában megjelenő »Amerikánsó Slov. Noviny« erősen izgató cikkeivel szokta traktálni magyarországi olvasóit, a mint erről a napilapok csak minap is hangosan emlékeztek. Tény, hogy »aranyhegyek hazájából« — Amerikából, nem éppen kifogástalan hazafias szellem szokott fujdogálni honi tőlaink közé. Ezen, reánk nézve mindenesetre nem ingoráható körülménnyel s állapottal azonban korántsem elégedettek hazai nemzetiségi agitátoraink, mert a nevezett újság által kifejtett igaztatót intesivebb s akútább jellegű igaztatót követelnek. Bizonyítotték szolgát erre azon cikk is, mely a »Národní Noviny« f. évi 18-ik számában »A mi tőlaink Amerikában« cím alatt látott napilagot.

Ebben ugyanis el van mondva, hogy nehez viszonyok készítették első sorban a tótot a kivándorlásra. Jelesen: politikai, szociális, mezőgazdasági szerencsétlenségek okoztak ezen, talán csak tizenöt év óta vezetett, állami hatalommal, csendőrséggel, zsidó svindlivel fenntartott, rokoni kötelek által tiltott s a saját által helytelenített emigrációt. Valóban — folytatja a cikk — a ki nem látna, vagy látni nem akarna, teljes mélységét máj természetellenes életünknek s lanyhaságát viszonyainknak, tekintsen a tótságnak Amerikába való kivándorlásra. Olyasmit olvashat abból ki, a mit fel nem mutat az angolországi nagybirtokosok által áldozatul vetett szegény Irhon sem. Iskoláitól, nyelvi jogaitól megfosztott s ezáltal tönkretett tótság megfoghatatlan utakon futott saját hazájából, mely semmit sem adott neki s elvett tőle mindent. Hagyta magát utolsó ingig megfosztani a zsidó ágensektől, de visszértelt még sem akart. Elhallál várt itt reá, pediglen éhhalált senki sem akar kimulni, szeret élni mindenki.

De szenvedésünk ezen megpróbáltatása is jóra kezd fordulni. A tótot sem veszett el, él, mozog, egyesületeket alakít, kezeiben vannak újságok, gondol önmagára, követeli a magát; érzé, hogy ember, s nem hajtja a vizet idegenek malmára. Hála ezért a lelkes, küzdő, s lankadatlan férfiaknak, s

Hat aranyérem, díszkereszt és díszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESZTERHÁZY GÉZA saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felelte kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

a * * * * cognac

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül a ezért

járványos betegségeknél, így kolera ellen

övszerűl sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognacyár

igazgatósága:

Budapest, VI., külső-váci-ut. 23.

23-30

Páris, Lipese, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik. Szakértői vélemény:

A Horgony Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedör zablós, csúz, köszvény, hátfájalmak és megbűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

A legjobb háziszert hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 krajcz 70 krajcz és 1 frt 20 krajcz árképekben és így a legolcsóbb háziszert.

A LEGJOBB COGNAC

AZ ELSŐ

Afföldi Cognacyár Részvénytársaság

KACSKEVÉRTEN.

* * * * * -os (gyógy) cognac

gyártmánya a legjobb cognac, mit aradi találják is bizonyítanak. E gyár termelése óta következé kiállításokon a legnagyobb kitüntéseket nyerte, és pedig: Kassa, 1880, Veszprém, 1880, Brüsszel, 1889, Kecskemét, 1890, Kecskemét, 1891, Kecskemét, 1892, Triest, 1882, Smyrna, 1881, Arad, 1890, Bécs, 1890, Komárom, 1891, Brüsszel, 1892, Páris, 1892, Berlin, 1892, London, 1892.

Saját költséssel palackoztatva kapható: Scholtész L. úrnál. 2-4 Turocz Szent Mártonban.

Csak akkor valódi, ha a sertián dupán ez az égetett felírás van: Gróf Esterházy Géza.

PSERHOFER J.-főle

gyógyszerár
Vértisztító laplacek. ezőt állitások laplacek neve alatt; az utóbbi neve...
Amerikai köszvénykemény. Gyors és biz...
Taurachinin halkezes Pserhofer J...
Általános laplacek. Az általános laplacek...
Felfüggetlen Pserhofer J.-főle Sok év...
Elt-csészencia. Ez a csészencia...
Általános tisztító-csészencia. Ez a tisztító...
Angol csodababacem. 1 üveg 60 krajcz...
Por a labirintus ellen. Ezen por meg...
Golyva-babacem. 1 üveg 40 krajcz...
Melles vagy egyenes-csészencia. Ez a csészencia...
Köszvény ellen. Ez a csészencia...
A fenti különlegesek kaphatók Török József gyógyszerész úrnál. Budapest, Király-utca 12-ik szám.

ÖLTÖZETEKNEK VALÓ KELMÉK
Peruven és Dosking a magas Clerus részére, előírás szerinti szövetek a csász. kir. hivatalnokok egyeuruháira. Veteránok, tisztek és tornászok számára. Billiard és játszók asztalokra való posztó, Loden kelme vízhatlan vadászkatásoknak, mosósövetek plaldek 4 frittól 14 forintig.
STIKAROFSKY J.-HOZ BRÜNNBEN
Félmillió forintot túllhaladó készletemmel és világüzlettemmel fogva magától értetődik, hogy sok különféle hosszúságú maradék van raktaim, melyekből küldeni nem lehet; tehát világos család, ha czegek maradékokból mintákat ajánlanak. - Bitor vagyok a t. közönséget ilyen czegektől ovaticságra figyelmeztetni, melyek 3 to méteres maradékokat ajánlanak. Mar az egyforma hosszúságban észreveheto a csalás. - Ezen maradékok divját még, elkorhárdt és eladhatlan vegeköl vannak vagy és ezen roz aru a vatalárnak harmadroszt som éri meg.
Szállítasok csak utánvétellel, 10 frtot meghaladó küldemények portómentesen eszközöltetnek.

LE GRIFFON
echt französisches Papier
DAS BESTE GESUCHTESTE
GIGARETTEN PAPIER
HUTE SICH VOR ALLEN NACHAHMUNGEN.